

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Servicii de consultanță pentru elaborarea propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband) în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România” - cod SIPOCA 579

Raport privind identificarea de măsuri de sprijinire a cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Beneficiar	MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Consultant	Asocierea dintre CIMA DATA ANALYTICS S.A. - lider de asociere, CIGA ENERGY S.A. - asociat, PRIME TELECOM S.R.L. - asociat, ROVNER & MOORE S.R.L. subcontractant
Contract nr.	SIPOCA 579/23/24.03.2022
Obiectul contractului	Servicii de consultanță pentru elaborarea propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband), ca rezultat în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România”, cod SIPOCA 579, cofinanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020, Axa prioritară 1. Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2014
Pachet de lucru/ Activitate	WP 3 / A5.1 - Identificarea de măsuri de sprijinire a cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora (plan de acțiune)

Cuprins

1. Introducere	6
2. Nota metodologică.....	6
3. Obiective	7
4. Măsuri.....	8

Obiectivul 1 - Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband 8

1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate..... 8

1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz 9

1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu..... 9

1.4. Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții..... 10

1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate..... 11

1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor 11

1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții 12

1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale..... 12

1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză..... 13

Obiectivul 2 - Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband cu proiectele de dezvoltare locală	13
2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband	13
2.2. Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice	14
2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică/RONET	15
2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură	16
2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat	17
Obiectivul 3 - Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România	18
3.1. Stimularea și promovarea antreprenoriatului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice	18
3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați	18
Obiectivul 4 - Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural	19
4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)	19
4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică	19
4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea persoanelor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice	20
5. Surse de finanțare	21
6. Responsabili	22
7. Calendar	24

8. Concluzii.....25

Anexa 1. Planul de acțiune pentru sprijinirea cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora 27

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Introducere

Prezentul raport a fost elaborat în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România”, cod SIPOCA 579, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. Beneficiarul proiectului și principalul destinatar al planului de acțiune este Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID). Obiectivul general al proiectului este de a elabora o politică publică în domeniul comunicațiilor de bandă largă, care să asigure o abordare strategică a domeniului, bazată pe o analiză teritorială, pe diferite instrumente de intervenție și finanțare a dezvoltării rețelelor de foarte mare capacitate și identificarea de măsuri de sprijin în vederea încurajării adoptării serviciilor de bandă largă, condiție esențială pentru adoptarea e-guvernării.

Raportul, care include și un plan de acțiuni pentru sprijinirea cererii și a utilizării rețelelor de foarte mare capacitate, inclusiv instalarea acestora, reprezintă un document premergător în fundamentarea și elaborarea propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor de bandă largă în țara noastră, stabilind principalele coordonate și principii ale acesteia.

2. Nota metodologică

Acest raport este elaborat în conformitate cu Metodologia pentru justificarea intervenției în domeniul broadband, utilizând o serie de instrumente de analiză compatibile cu principiile stabilite de aceasta, precum și cu principiile ce reies din Regulamentul privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central.

Planul valorifică rezultatele livrabililor anterioare din cadrul aceluiași proiect, cu precădere ale:

- Raportului privind identificarea disfuncționalităților existente pe piața de broadband din România;
- Raportului privind identificarea formelor de asistență financiară adaptate la disfuncționalitățile identificate și detalierea utilizării optime a formelor de finanțare variate din surse UE sau naționale disponibile în 2021-2027.

Raportul și planul de acțiuni urmăresc identificarea măsurilor adecvate contextului național, nevoilor și așteptărilor pieței românești în raport de cerințele UE, luând în considerare aspectele relevante rezultate până în prezent, astfel:

- ❖ identificarea obiectivelor generale care să răspundă disfuncționalităților pieței;
- ❖ asocierea obiectivelor generale cu măsuri grupate pe categorii și surse de finanțare specifice susținerii investițiilor publice/private în sectorul IT&C;
- ❖ necesitatea atribuirii unui responsabil/entități și/sau a unui grup de actori relevanți pentru implementarea planului de acțiuni propus;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

- ❖ stabilirea unor termene limită pentru finalizarea aplicării fiecărei măsuri, care să țină cont de înlănțuirea logică și cronologică a planului de acțiuni propus, precum și de informațiile disponibile la momentul prezentului livrabil cu privire la calendarul finanțărilor relevante.

Aceste două documente asigură informațiile necesare identificării precise a elementelor ce pot fi preluate și detaliate în cadrul propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband). De asemenea, apreciem că, acestea asigură compatibilitatea planului de acțiuni anexat cu legislația și bunele practici în materia propunerii, adoptării și implementării politicilor publice în România.

3. Obiective

Raportul propune o serie de măsuri pentru a răspunde celor 17 disfuncționalități legislative, administrative, tehnice, comerciale și socio-economice de pe piața de broadband, identificate în urma cercetărilor specifice acestui proiect și dezbătute în cadrul consultărilor regionale cu actorii implicați în planificarea, proiectarea, aprobarea, implementarea, comercializarea și utilizarea infrastructurilor și serviciilor de comunicații în bandă largă, sintetizate și prezentate în *Raportul privind identificarea disfuncționalităților existente pe piața de broadband din România* elaborat în cadrul activității A 4.3 - Identificarea disfuncționalităților existente pe piața de broadband din România, definitivat în urma observațiilor Beneficiarului în data de 14.12.2022.

Aceste măsuri, cuprinse și în planul de acțiune anexat, pot fi grupate în patru obiective generale, care vizează:

Obiectivul 1.

1. Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband.
  - a. Prin acest obiectiv este vizată, pe de o parte, simplificarea și clarificarea normelor specifice dezvoltării infrastructurii de comunicații electronice, și pe de altă parte optimizarea costurilor operatorilor privați interesați de realizarea investițiilor.

Obiectivul 2.

2. Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband cu proiectele de dezvoltare locală.
  - b. În cadrul acestui obiectiv vor fi sprijinite investițiile și proiectele din cele mai defavorizate comunicațional zone ale țării, precum și se va urmări creșterea rolului autorităților administrației publice centrale și locale în inițierea și implementarea proiectelor de comunicații electronice, centrat pe cele de bandă

largă, pe baza bunelor practici și a lecțiilor învățate din perioadele de finanțare multianuale precedente.

Obiectivul 3.

3. Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România.
  - c. Acest obiectiv își propune să sprijine, în special, accesul întreprinderilor mici și mijlocii din domeniu, direct sau indirect, în acest sector de activitate. Măsurile specifice acestui obiectiv vor contribui la asigurarea unui mai bun echilibru pe piață și la îmbunătățirea calității serviciilor furnizate către clienții privați și publici din România.

Obiectivul 4.

4. Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural.
  - d. Acest obiectiv reprezintă răspunsul la dezechilibrele de dezvoltare socio-economică între anumite zone din țară, însă este centrat pe mediul rural, având în vedere rezultatele consultărilor regionale derulate în cadrul activității A4.3- Identificarea disfuncționalităților existente pe piața de broadband din România, precum și a analizei socio-economice a categoriilor de teritoriu, respectiv a analizei comerciale a ofertelor de servicii. Măsurile propuse în cadrul acestui obiectiv sunt compatibile cu prioritățile Programelor Operaționale Educație și Ocupare, precum și Incluziune și Demnitate Socială.

4. Măsuri

Obiectivul 1 - Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband

Măsura 1

- 1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate

Această măsură reflectă și progresul tehnologic actual în domeniul tehnologiei și comunicațiilor electronice și este fundamentată de realitatea că noile materiale sunt mai sigure, mai ușor de instalat, mai durabile și mai performante, ceea ce impune necesitatea unui număr redus de analize și procese de avizare în comparație cu cele clasice. Această actualizare va determina și

creșterea calității standardelor / normelor / instrucțiunilor și se va reflecta în noile proiecte de infrastructură fizică de comunicații electronice aferente comunicațiilor broadband.

Deși au fost înregistrate progrese recente realizate în această privință, se constată, în practică, pe de o parte, lipsa cuprinderii tuturor standardelor tehnice și, pe de altă parte, dificultatea administrativă a lucrului cu noile standarde. Pentru acest din urmă motiv, se propune elaborarea de instrucțiuni simplificate rezultate din standarde, ce pot lua forma ghidurilor, arborilor decizionali sau a altor matrici de corespondență. Forma de reglementare a acestora poate să fie la nivel de norme terțiare, ori a unor bune practici adoptabile voluntar de instituțiile cu atribuții în domeniu.

Măsura 2

1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz

Această măsură vizează simplificarea procesului de avizare a proiectelor noi de investiții în infrastructura fizică de comunicații electronice în bandă largă. Pornind de la premisa că proiectele de modernizare / extindere / întreținere a infrastructurii existente implică un efort financiar, durată, complexitate, precum și un impact mai redus față de costurile și execuția unui obiectiv de investiții de infrastructură nou, se dorește instituirea elaborării unui număr mai redus de documentații necesare justificării, respectiv de a se obține un număr mai redus de avize asupra acestor categorii de proiecte/investiții. Impactul pozitiv al acestei măsuri propuse se va resimți în scurtarea duratei implementării proiectelor, în respectarea unor grafice de execuție angajate contractual, respectiv eliminarea penalităților, în ceea ce privește menținerea gradului de calitate a serviciilor de comunicații electronice prestate pentru beneficiari la creșterea numărului de abonați persoane fizice și juridice, în respectarea unor strategii proprii operatorilor economici din domeniu.

Măsura 3

1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu

Această măsură reiterează necesitatea de a institui o serie de instrumente de standardizare, care să asigure conformitatea proiectelor de comunicații electronice cu legislația în vigoare, în special cu cea din domenii conexe. Pornind de la exemple concrete de proiecte de infrastructură subterană proiectate și implementate fără a prevedea lucrări relevante și necesare pentru

UNIUNEA EUROPEANĂ

comunicațiile broadband, se dorește prin această măsură îmbunătățirea planificării, a coordonării și a conectării investițiilor dintr-o anumită zonă într-o manieră coerentă, modernă și previzibilă pentru toți actorii privați - persoane fizice sau juridice - ce vor consuma aceste servicii.

În fapt, măsura își propune să operaționalizeze principiul helixului cvadruplu, care definește interacțiunea dintre autoritățile publice, industriile de profil, mediul academic și public ca fiind cel mai bun model pentru încurajarea dezvoltării economice și sociale incluzive și inteligente, prin integrarea și suprapunerea diferitelor feluri de cunoaștere asupra aceleiași probleme pentru a obține și implementa o singură soluție, optimă pentru toate părțile interesate. Din perspectiva acestui model de colaborare și comunicare, proiectele de investiții publice sunt supuse dezbaterii și ajustării în funcție de nevoile și așteptările părților interesate: sectorul privat, cetățenii (inclusiv asociațiile specifice societății civile) și mediul academic. Orice proiect de investiții publice va deveni, astfel, accesibil într-un mod transparent, actorilor interesați care vor putea solicita modificarea lui astfel încât să devină compatibil cu ambițiile de dezvoltare a rețelei broadband:

- Sectorul privat, reprezentat în special de operatorii din sectorul comunicațiilor electronice, va putea sesiza dacă lipsește componenta de infrastructură broadband și, respectiv, va putea solicita, după caz, includerea ei în versiunea finală a proiectului (de exemplu, prin includerea în proiect a canalizațiilor, casetelor, stâlpilor ș.a.m.d.);
- Cetățenii vor putea sesiza dacă ariile lor de interes (zonele rezidențiale, zonele turistice școlile sau altele) sunt sau nu afectate de proiectul propus, pentru a putea formula propuneri de optimizare a impactului și pentru a urmări modernizarea/dezvoltarea comunităților lor;
- Mediul academic va putea sesiza oportunitatea punerii în practică a celor mai recente și eficiente rezultate ale cercetării lor, de exemplu prin sugestia utilizării unor noi materiale, a unor noi echipamente sau a unor noi trasee etc.

Măsura 4

1.4. [Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții](#)

În contrapondere cu propunerile amintite la punctul 1.3, această măsură are ca scop capacitatea părților interesate să își apere interesele legitime referitoare la coordonarea și conectarea investițiilor de infrastructură tehnico-edilitară cu cele de comunicații electronice, într-o manieră care să nu afecteze îndeplinirea lucrărilor în parametri optimi de timp și calitate. Aceste

UNIUNEA EUROPEANĂ

proceduri, care pot fi implementate la nivelul autorităților județene, vor putea permite întreruperea lucrărilor neconforme pentru completarea/actualizarea proiectului, astfel încât să reflecte nevoile și interesele operatorilor din sectorul broadband. Impactul acestei măsuri se va reflecta în scăderea numărului de litigii prin utilizarea metodelor de negociere și cooperare a celor interesați.

Măsura 5

1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate

Această măsură vizează îmbunătățirea capacității organizatorice instituționale și creșterea gradului de responsabilizare legală a persoanelor cu rol de decizie, pentru creșterea răspunderii personale și a calității deciziilor luate privind aprobările pentru inițierea și implemenarea proiectelor din acest domeniu. Instrumentul punitiv al răspunderii materiale / administrative în raport cu neregulile constatate va fi implementat în corelație cu cel preventiv legat de monitorizarea proceselor de luare a deciziilor în aprobarea, implementarea și recepția proiectelor de infrastructură de broadband. Întrucât măsura include și o componentă de constatare și evaluare a prejudiciilor cauzate de managementul defectuos și procesul decizional viciat, este recomandabilă cooperarea cu instituția supremă de audit a României, Curtea de Conturi, pentru identificarea modalităților optime de monitorizare și identificare a acestor cazuri fie prin proceduri de audit public intern, fie prin proceduri de audit public extern.

Măsura 6

1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor

Prin această măsură se vizează creșterea concurenței pe piața furnizorilor de servicii de comunicații electronice, prin sprijinirea accesului noilor operatori. În acest sens, propunem stabilirea unor termene limită ale autorităților cu atribuții pentru furnizarea informațiilor și parcurgerea procedurilor de aprobare a conectării pentru noii operatori, măsură care poate conduce la creșterea predictibilității cadrului operativ pe această piață, oferind investitorilor interesați elementele necesare pentru construirea unui plan de afaceri obiectiv. De asemenea și elaborarea unui mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor poate contribui la evitarea blocării proiectelor de investiții și o mai bună colaborare între actorii din acest sector.

Măsura 7

1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții

Această măsură are ca scop creșterea accesului la implementarea proiectelor publice de dezvoltare a infrastructurilor de comunicații electronice pentru operatorii mici și mijlocii ori fără experiență extinsă. Prin metodologiile / instrucțiunile propuse, se dorește atât oferirea oportunității de identificare a proiectelor pentru care se pretează implicarea unui operator mic / mijlociu / cu experiență limitată, cât și a modalității de ajustare a criteriilor de punctaj astfel încât să reflecte avantajele competitive ale acestora în raport cu operatorii consacrați. Impactul acestei măsuri, implementabile cu sprijinul unei serii de parteneri instituționali, se poate reflecta într-un nivel crescut al concurenței pe piață, costuri mai scăzute pentru proiecte cu impact local și accelerarea ritmului de realizare a lucrărilor.

Măsura 8

1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale

Din punct de vedere al proiectelor de investiții publice în rețeaua de broadband, această măsură vizează simplificarea sarcinilor administrative din sarcina autorităților contractante, întrucât poate clarifica, indiferent de sursa fondurilor, modalitatea de estimare a valorii achiziției și de evaluare a ofertelor raportat la componenta financiară, modalitatea de plată a etapelor de facturare intermediară, precum și decontul acestor lucrări la diferitele organisme finanțatoare. Aceste standarde de cost pot avea valori diferite în funcție de caracteristicile geografice și socio-economice ale teritoriilor (exemplu: standarde de cost pentru zone albe, pentru zone rurale, pentru zone depopulate etc.). Ele pot fi instituite prin legislație terțiară ori ca bune practici în materie.

Măsura 9

1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză

Având în vedere recenta experiență națională și globală în gestionarea crizelor pandemice, generate de fenomene extreme naturale (cutremure, inundații etc.) ori accidente antropice (rutiere, feroviare, aeriene, cu substanțe periculoase ș.a.m.d.), este necesară prioritizarea investițiilor pentru asigurarea serviciilor de comunicații în bandă largă în situații de urgență. Se identifică necesitatea diferențierii, din punct de vedere legislativ, a proiectelor de asigurare a rețelelor utilizabile în situații de criză în raport cu cele standard pentru a permite autorităților contractante să asigure cel puțin standardele de calitate, viteză, redundanță sau de cost necesare.

Un set distinctiv de măsuri legale este recomandabil a fi elaborat și pentru dezvoltarea cu celeritate a infrastructurilor de comunicații în bandă largă în ariile teritoriului național, de unde nu se poate accesa serviciul de urgență 112.

Este de așteptat ca toate intervențiile descrise în cadrul Obiectivului 1 să poată fi implementate prin resursele umane și financiare alocate instituțiilor responsabile cu reglementarea, eficientizarea sau supravegherea activităților supuse optimizării.

Obiectivul 2 - Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband cu proiectele de dezvoltare locală

Măsura 10

2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband

Dezvoltarea infrastructurii broadband la nivel național necesită intervenția publică pe cel puțin două paliere de coordonare și suport specifice administrației publice, după cum urmează:

- Un palier central de coordonare strategică, destinat asigurării unui nivel ridicat de armonizare între strategiile comunitare și naționale în domeniul comunicațiilor electronice și caracteristicile pieței naționale. La acest nivel va fi gestionată corelarea cadrului strategic comunitar cu cadrul normativ strategic național și cu mecanismele de funcționare a pieței naționale de comunicații electronice. Palierul central de coordonare strategică va îndeplini, de asemenea, un rol major în promovarea intereselor generale ale pieței naționale de comunicații electronice din România în strategiile și planurile elaborate la nivel comunitar și în legislația sectorială emisă de autoritatea de reglementare, precum și în ceea ce privește reprezentarea interesului consumatorilor în negocierile strategice cu instituțiile ale statului și cu reprezentanții pieței.

La nivelul strategic central se asigură aprobarea metodologiilor de lucru comune la nivel național, privind cel puțin:

- elaborarea și aprobarea strategiilor, planurilor și indicatorilor la nivel regional;
  - identificarea, aprobarea și finanțarea proiectelor strategice naționale și regionale.
- Un palier regional de decizie, destinat asigurării unui nivel adaptat de decizie privind nevoile efective de dezvoltare și de finanțare a piețelor locale de comunicații electronice, în acord cu documentele naționale sau comunitare de politică publică în domeniul comunicațiilor electronice, precum și cu legislația națională în vigoare și deciziile autorității de reglementare. Din punct de vedere administrativ, palierul regional de decizie trebuie să se subordoneze sau să fie parte a ministerului de resort, urmând ca în deciziile luate să se coordoneze îndeaproape cu compartimentele de specialitate ale acestuia și cu alte organisme publice cu atribuții de reglementare sau finanțare a măsurilor de intervenție publică.

La nivelul palierului regional de decizie se va asigura realizarea strategiilor sau planurilor regionale de dezvoltare a infrastructurii și serviciilor de comunicații electronice de tip broadband, în raport cu prevederile strategiilor și planurilor sectoriale naționale și indicatorii specifici stabiliți și potrivit cu metodologia aprobată.

La acest nivel se va asigura identificarea și aprobarea proiectelor strategice specifice în raport cu obiectivul și indicatorii aprobați și potrivit cu metodologia aprobată.

Este de așteptat ca această măsură să poată fi implementată fie prin resursele proprii ale autorității de resort, fie în colaborare cu organismele pentru dezvoltare regională.

Măsura 11

2.2. Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice

Măsura urmărește înființarea și operaționalizarea la nivel regional a unor organisme consultative care să aibă capacitatea de a furniza suport de specialitate în special în ceea ce privește derularea procedurilor de achiziții publice. Organismele consultative se pot organiza ca parte a administrației publice centrale sau locale cu finanțare mixtă sau autofinanțare / structuri asociative specializate, de drept privat.

Suportul furnizat poate viza atât componenta de organizare și derulare a procedurilor de achiziții publice în domenii specifice comunicațiilor electronice și destinată instituțiilor și autorităților publice, cât și componenta de ofertare specifică operatorilor comerciali.

În ceea ce privește suportul acordat instituțiilor și autorităților publice, acesta vizează în principal următoarele aspecte:

- realizarea documentațiilor de atribuire sau contractelor de parteneriat pornind de la nevoia publică efectivă ce trebuie rezolvată;
- analize privind realitatea pieței potențial interesate în procedura de atribuire ce urmează a fi lansată;
- respectarea principiului neutralității tehnologice acolo unde legal nu se justifică altfel.

În același timp, suportul acordat operatorilor comerciali din piață urmărește în principal următoarele aspecte:

- elaborarea ofertelor raportat la cerințele solicitate prin documentațiile de atribuire publicate sau contracte de parteneriat;
- acoperirea nevoii de resursă informațională și de servicii pentru categoria de operatori comerciali care nu dispun de resurse umane suficiente sau suficient specializate pentru realizarea și derularea contractelor de achiziții publice.

Măsura 12

2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică

Măsura necesită o intervenție directă a Statului în piață, realizată la nivel central prin implementarea unei scheme de intervenție publică pentru sprijinirea directă a furnizorilor de rețele de comunicații electronice în special din zonele albe NGN. Măsura se realizează prin aplicarea prevederilor Investiția I11 - “Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe” aparținând Componentei 7 Transformare Digitală din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență pentru România (PNRR).

Din punct de vedere tehnic Obiectivul general al acestei acțiuni îl reprezintă acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 945 de localități (sate, inclusiv zonele locuite defavorizate precum cartierele mărginașe urbane sau rurale neacoperite de servicii de date sau așezările informale) în care, potrivit datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii, în limita a 80 milioane de Euro, la nivel național. Investiția I11 beneficiază de o alocare bugetară totală de 94 mil. Euro.

Potrivit Investiției I11 din Componenta 7 a PNRR, prin servicii de acces la Internet de mare viteză se înțelege acces la Internet cu o viteză minimă de cel puțin 100 Mbps actualizabilă, în rețelele

de tip FTTB / H și / sau 5G, asigurând astfel adaptarea soluției tehnologice și costurilor asociate la particularitățile economico-sociale sau de relief ale localităților țintă.

Se pune un accent deosebit, ca element de prioritizare a investițiilor, pe dezvoltarea infrastructurilor necesare acoperirii zonelor (zone locuite și tronsoane de căi de comunicații - drumuri, șosele, căi ferate) de unde nu este posibilă efectuarea apelului la numărul unic de urgență 112.

Categoriile de investiții care vor fi finanțate aparțin infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice și constau în:

- Elemente de infrastructură pasivă precum stâlpi, canalizație subterană etc.
- Elemente de rețea activă.
- Segmente de rețea de distribuție (backhaul networks).
- Segmente de rețea de acces (last mile networks).
- Activități de realizare a unei rețele noi sau modernizare a unei rețele existente.

Măsura 13

2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură

Măsura este complementară altor măsuri care adresează creșterea capacității administrative a instituțiilor sau autorităților publice ce au un rol activ în autorizarea și realizarea infrastructurilor de comunicații electronice.

Măsura prevede derularea unor activități de instruire pentru salariați din instituții și autorități publice cu scopul de a crește nivelul de cunoaștere privind gestionarea proiectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură a rețelelor de comunicații electronice.

Activitățile de instruire trebuie să acopere o paletă largă de cunoștințe, începând de la competențe digitale și ajungând până la aspecte specifice finanțării proiectelor mari de infrastructură de comunicații electronice.

Alte competențe conexe cu impact asupra finanțării proiectelor și care de asemenea trebuie cuprinse în activitățile de instruire menționate sunt cele ce vizează competențele de realizare a proiectelor (aplicarea finanțării), monitorizare (monitorizarea finanțării) și raportare (raportare privind realizarea finanțării).

Măsura poate fi realizată prin aplicarea prevederilor Investiției I16 Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici din Componenta 7 a PNRR, ce beneficiază de o bugetare totală de 20 mil. Euro și al cărei obiectiv este reprezentat de

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

personalul din administrația publică pentru asigurarea creșterii nivelului competențelor digitale în administrația publică din România. Este de așteptat ca măsura să ducă la îmbunătățirea capacității de finanțare și gestionare a finanțării proiectelor mari de infrastructură de comunicații electronice prin creșterea competențelor digitale asociate.

Măsura 14

2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat

Măsura este complementară altor măsuri care adresează creșterea capacității administrației publice și este destinată a asigura mecanismele digitale necesare managementului investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice.

Măsura urmărește implementarea unui sistem informatic integrat care să faciliteze monitorizarea proiectelor cu componentă de comunicații electronice. Activitățile de monitorizare a proiectelor trebuie să asigure date actualizate privind cel puțin următoarele aspecte:

- Stadiul de implementare a proiectelor
- Nivelul de execuție bugetară
- Obiective
- Activități și termene de realizare a activităților
- Documente conexe, precum hărți, planuri, etc.

Sistemul informatic integrat trebuie să cuprindă în principal proiectele majore de comunicații electronice, precum și proiectele de realizare a infrastructurilor fizice pasive (precum stâlpi sau canalizație).

Implementarea sistemului informatic se poate realiza de către beneficiar la nivelul administrației centrale, ori la nivel regional, oferind suport în utilizarea datelor către alte instituții și autorități publice centrale sau locale cu responsabilități în domeniul comunicațiilor electronice sau alte domenii conexe.

Implementarea sistemului informatic poate necesita integrarea cu alte sisteme informatice (cum ar fi sistemul SICAP, sistemele informatice ale ANCOM sau Consiliului Concurenței, etc) sau interacțiunea cu organisme precum Comitetul Tehnico-Economic. În acest ultim caz poate fi necesară modificarea legislației naționale aplicabile.

Finanțarea realizării sistemului informatic integrat poate fi asigurată din bugetul național sau din fonduri structurale prin programul POCIDIF.

Obiectivul 3 - Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România

Măsura 15

3.1. Stimularea și promovarea antreprenoriatului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice

Măsura adresează crearea de locuri de muncă noi în zonele albe sau gri NGN prin stimularea înființării de noi afaceri, incubatoare și acceleratoare de business. Măsura trebuie să asigure acces și șanse egale pentru toate persoanele interesate care se califică potrivit criteriilor de selecție. Stimularea antreprenoriatului local se poate realiza atât prin înființarea de noi companii, cât și prin angajarea, în companii existente în zonele țintă, a tinerilor sau persoanelor fără ocupație, precum și prin calificarea sau recalificarea resursei profesionale disponibile.

Pentru implementarea măsurii este necesară identificarea la nivel local a activităților profesionale cu potențial de creștere și de finanțare. Activitățile profesionale identificate pot fi din domeniul comunicațiilor electronice, din domenii conexe acestuia sau din alte domenii de activitate, inclusiv din domeniul economiei sociale. Pentru aceste activități comunicațiile electronice pot avea rolul unui catalizator pentru dezvoltarea și sustenabilitatea afacerilor.

În ceea ce privește activitățile profesionale din domeniul comunicațiilor electronice ce ar putea beneficia de finanțare pentru stimularea și promovarea antreprenoriatului local, acestea pot cuprinde furnizarea de servicii și lucrări de instalare și mentenanță a infrastructurilor și rețelelor, conectarea la internet în bandă largă, consultanță în proiectarea, implementarea, monitorizarea sau recepția lucrărilor, etc.

Finanțarea acestei intervenții poate fi asigurată prin Programul Operațional Educație și Ocupare - Acțiunea 4.a.2. Sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului în rândul persoanelor aparținând grupului țintă.

Măsura 16

3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați

Măsura adresează creșterea disponibilității și accesibilității datelor și informației relevante privind infrastructurile pasive și active ale rețelelor de comunicații electronice din România.

Măsura are rolul de a facilita intrarea în piață a noilor operatori și furnizori de servicii de comunicații electronice, precum și interconectarea rețelelor existente pentru furnizarea unor servicii calitativ mai ridicate. Accesul mai facil la noi piețe locale este de asemenea un rezultat anticipat în urma implementării măsurii.

Este de așteptat ca măsura să poată fi implementată prin colaborarea între beneficiar și autoritatea de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice.

Obiectivul 4 - Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural

Măsura 17

4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)

În timp ce majoritatea măsurilor propuse anterior vizează dezvoltarea pieței și a ofertei, respectiv calității serviciilor de broadband, amenajarea unor Centre Zonale Digitalizate dedicate alfabetizării digitale, au ca scop extinderea bazei de consumatori ai acestor servicii. Centrele vor îndeplini inclusiv rolul bibliotecilor virtuale. Măsura operaționalizării Centrelor Zonale Digitalizate vizează furnizarea, în teritoriu, în proximitatea consumatorilor, a unor servicii complete care să-i sprijine să își desăvârșească experiențele de învățare digitală. Aceste Centre pot sprijini, din punct de vedere teoretic și practic, populația generală (tinerii și adulții) interesată de dobândirea competențelor de bază și extinderea abilităților digitale în creșterea gradului de utilizare a noilor tehnologii în activitățile de zi cu zi, pentru a-și crește șansele de dobândire/schimbare a unui loc de muncă și participare la economia digitală ori pentru a-și crește apetitul pentru inovare.

Această intervenție poate fi finanțată din Acțiunea 5.2 a Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială, coroborat cu finanțarea din I11, C7 - PNRR.

Măsura 18

4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică

Având în vedere posibilitățile de finanțare din Programul Operațional Educație și Ocupare, respectiv din Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, se identifică oportunitatea sprijinirii în special a persoanelor defavorizate pentru dobândirea abilităților tehnice și digitale. Printre aceste categorii de persoane, amintim rezidenții mediilor rurale, persoanele vârstnice, persoanele în șomaj, persoanele interesate de recalificări profesionale etc.

Curricula acestor cursuri poate să fie diferențiată pe niveluri de competențe în funcție de publicul-țintă și scopul fiecărui tip de curs. Ea poate să fie stabilită în cooperare cu autorități publice relevante (exemplu: Ministerul Educației, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării ș.a.) ori cu alți actori proeminenți din sector (exemplu: asociații neguvernamentale care sprijină educația, asociații neguvernamentale din sectorul IT ori al comunicațiilor electronice ș.a.m.d.).

Această măsură poate fi finanțată prin granturi nerambursabile acordate în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare, prin:

- Acțiunea 2.a.1 Dezvoltarea unei rețele pentru tineret care să furnizeze servicii personalizate și de calitate tinerilor, cu precădere din categoria NEETs;
- Acțiunea 2.a.2 Pregătirea și furnizarea ofertei de servicii de formare/ocupare pentru tineri, inclusiv pentru tineri NEET, prin pachete integrate de măsuri active personalizate în funcție de profilul tinerilor;
- Acțiunea 3.a.1.2. Furnizarea de măsuri active în pachete de servicii integrate.

Măsura 19

4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea persoanelor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice

Această măsură are dublu impact, atât în ceea ce privește extinderea plajei de consumatori ce pot deveni interesați de servicii de comunicații electronice, cât și operatorilor din sectorul broadband interesați să-și asigure forță de muncă pentru operațiunile curente. Prin proiectarea acestei măsuri ca una de tipul „A Doua Șansă”, aceste cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pot sprijini tranziția grupului-țintă de la statutul defavorizat la utilizatori activi ai noilor tehnologii, care înțeleg avantajele socio-economice și modalitățile specifice de funcționare. Într-o fază ulterioară, acei absolvenți cu aptitudini specifice pot participa și la cursuri tehnice (exemplu: lucru cu curenți de medie și joasă tensiune, lucrul la înălțime, lucrul în subteran ș.a.), gratuite sau semnificativ subvenționate, pentru a le facilita obținerea locurilor de muncă în implementarea proiectelor de realizare/extindere a infrastructurilor fizice de comunicații electronice.

Această măsură poate fi susținută din granturi acordate în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare prin Acțiunea 6.f.5 - Dezvoltarea și extinderea Programului ADȘ, pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala și încurajarea participării la ÎPV prin extinderea/diversificarea oportunităților de formare.

5. Surse de finanțare

În ceea ce privește sursele de finanțare identificate pentru finanțarea măsurilor propuse prin prezentul document, acestea pot fi clasificate drept interne și externe. Din categoria surselor interne de finanțare, o serie de măsuri care adresează în special disfuncționalitățile legislative și administrative pot fi finanțate din fondurile alocate instituțiilor relevante pentru plățile drepturilor salariale ale experților responsabili de cadrul legislativ și procedural în domeniu. În cadrul categoriei surselor externe de finanțare, identificăm fondurile europene nerambursabile ori structurale și de investiții organizate în țara noastră sub forma planului și programelor PNRR, POCIDIF, PR, POEO și POIDS, pe care le vom detalia mai jos. Acestea din urmă pot lua forma surselor de finanțare nerambursabile (granturi) sau a parțial/total rambursabile (instrumente financiare).

PNRR reprezintă principalul mijloc de finanțare pentru perioada următoare în domeniul comunicațiilor electronice. În cadrul acestui plan, se finanțează adaptarea cadrului legislativ pentru prioritățile naționale viitoare, precum și acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 945 de localități (sate, inclusiv zonele locuite defavorizate precum cartierele mărginașe urbane sau rurale neacoperite de servicii de date sau așezările informale) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii.

Potrivit PNRR, în cadrul investiției I11 din Componenta 7 se vor urmări 2 direcții prioritare:

- Acoperirea localităților rurale complet albe, nedeservite cu rețele fixe, dar în care există cerere latentă și/sau inductori socio-economici (școală, grădiniță, dispensar, instituție publică etc.), constând în principal în localități rurale de mici dimensiuni (min. 50 locuitori / 20 gospodării) cu condiții geografice deosebite (de exemplu, rural îndepărtat, enclavizat, geografie atipică etc).
- Acoperirea localităților rurale insuficient deservite cu rețele fixe, în care vitezele nu pot fi îmbunătățite prin forțele piețelor, într-un număr estimat de 540-590 localități.

De asemenea obiectivele specifice ale Investiției I11 sunt:

- Acoperirea cu servicii de acces la Internet de mare viteză a unui număr de 30.000 - 40.000 de gospodării rurale îndepărtate și unui număr de 200 - 250 de inductori socio-economici, care ar fi rămas neacoperite cu niciun fel de rețele în absența intervenției.
- Îmbunătățirea acoperirii cu servicii de acces la Internet a unui număr de aproximativ 80.000 - 90.000 de gospodării rurale și unui număr de 500 - 600 de inductori socio-economici, care nu ar putea beneficia de upgrade în absența intervenției.
- Conectarea la servicii de acces la Internet de mare viteză a unui număr de 600 de inductori socio-economici suplimentari și unui număr de 60.000 de gospodării (estimare take-up).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Deși nu există suficiente detalii publice la momentul prezentului plan, este de așteptat ca Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) să cuprindă apeluri de finanțare destinate dezvoltării mediului de afaceri în zone cu comunități dezavantajate sau acces dificil, care figurează ca și zone albe sau gri din punct de vedere al conectivității electronice, acțiuni ce este de așteptat să aibă impact pozitiv asupra creșterii cererii de rețele și servicii de comunicații electronice în acele zone. Impactul prognozat va avea potențialul de a sprijini astfel atingerea obiectivelor strategice de conectivitate aferente anului 2025 și anului 2030.

Programele Regionale (PR) sunt dezvoltate de către cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională, particularizând nevoile și obiectivele pentru fiecare regiune, pornind de la cei 5 piloni investiționali ai Politicii de Coeziune, între care obiectivele de tranziție digitală și ecologică ocupă o poziție proeminentă. Deși cele 8 Programe Regionale abordează în mod diferit obiectivul unei Europe mai inteligente, se pot identifica oportunități de finanțare cu scopuri convergente disfuncționalităților de pe piața de broadband în cadrul PR Centru.

În cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO), sunt prevăzute investiții care vizează capitalul uman, pentru adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și progresul tehnologic. Profilul acestui program operațional corespunde nevoilor de remediere a disfuncționalităților socio-economice de pe piața de broadband, în special celor referitoare la creșterea nivelului competențelor - și al apetitului - de utilizare a serviciilor și echipamentelor de internet.

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) atinge tangențial subiectul digitalizării, abordându-l ca aspect complementar și integrant al incluziunii sociale, aspect coerent cu viziunea creării unei societăți digitale. Ca și în cazul acțiunilor finanțate din Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027, și acest program operațional are capacitatea de a furniza intervenții de tip soft, care să răspundă disfuncționalităților socio-economice ce obstrucționează dezvoltarea pieței de broadband.

Sursele de finanțare disponibile pentru susținerea intervențiilor pe piața broadband sunt detaliate și pot fi consultate în Raportul privind identificarea formelor de asistență financiară adaptate la disfuncționalitățile existente pe piața de broadband din România și privind detalierea utilizării optime a formelor de finanțare variate din surse UE sau naționale disponibile în 2021-2027.

6. Responsabili

Pentru toate obiectivele și măsurile descrise mai sus, principalul responsabil poate fi identificat la nivelul ministerului de resort, respectiv al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Pentru a asigura cu succes atingerea țintelor și impactului ce vor fi stabilite pentru măsurile anterior amintite, MCID va avea o serie de responsabilități-cheie, respectiv:

- analiza problematicii propuse de fiecare măsură și a impactului acesteia în piață și în societate. Această analiză va justifica intervenția, precum și poziția ministerului, ca autoritate în domeniu, în raport cu fiecare acțiune propusă.
- consultarea și solicitarea contribuțiilor de la toți actorii relevanți în materia măsurilor propuse. În acest pas, MCID va identifica alți actori relevanți și interesați de domeniul comunicațiilor electronice în bandă largă și va permite armonizarea punctelor de vedere divergente, precum și a celor care nu sunt identice.
- inițierea actelor normative sau administrative necesare implementării acțiunii propuse și asigurarea negocierilor relevante pe tot parcursul circuitelor de avizare. Prin aceste responsabilități, se va asigura elaborarea formei scrise a proiectelor de acte normative, respectiv a proiectelor de implementat. Tot în acest pas, prin diligențele MCID, se asigură conformitatea, din punct de vedere a formei, cu necesitățile și așteptările actorilor relevanți, proces ce poate avea durate variabile de timp.
- desemnarea responsabililor cu implementarea și monitorizarea măsurilor propuse. În acest pas, se asigură activitățile ce vor fi întreprinse pentru atingerea țintelor și impactului măsurii post-reglementare, ori, în cazul proiectelor, post-contractare, astfel încât măsura să aibă adresabilitate cât mai mare.

În calitate de principal responsabil cu implementarea, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării va trebui să coopereze și să conlucreze cu numeroase instituții ale căror atribuții se reflectă și asupra inițiativelor de extindere a rețelelor de comunicații electronice în bandă largă. Acestea pot include:

- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Afacerilor Externe;
- Ministerul Apărării Naționale;
- Ministerul Economiei;
- Ministerul Energiei;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Educației;
- Ministerul Antreprenoriatului și Turismului;
- Ministerul Culturii;
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- Autoritatea pentru Digitalizarea României;
- Agenția Națională pentru Achiziții Publice;
- Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații;
- Agențiile pentru Dezvoltare Regională;
- Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- Asociația Municipiilor din România;
- Asociația Orașelor din România;
- Asociația Comunelor din România;
- Asociațiile reprezentative ale operatorilor de telecomunicații;
- Alte organisme naționale, regionale sau locale relevante.

Modalitatea efectivă de lucru cu actorii relevanți pentru implementarea planului de acțiuni propus poate să ia forma unor comitete interministeriale/interinstituționale, a unor grupuri de lucru tematice ori chiar a unor conferințe/dezbateri cu implicare extinsă.

7. Calendar

Având în vedere faza avansată a perioadei de programare 2021-2027, respectiv a implementării Planului Național de Redresare și Reziliență în care are loc elaborarea prezentului raport, calendarul de implementare pentru planul de acțiune anexat este unul cu termene-limită stricte.

Astfel, etapa de completare, consolidare sau simplificare a cadrului normativ și procedural necesită a fi finalizată până la finalul anului 2024, cu excepția măsurii care vizează dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză, caz în care complexitatea subiectului justifică extinderea termenului-limită până la finalul anului 2025.

Referitor la măsurile de extindere a rețelei fizice, de operaționalizare a instrumentelor de desfășurare a proiectelor specifice și, respectiv, de creștere a gradului de alfabetizare digitală și tehnică pot beneficia de perioade de implementare mai extinse. Mai precis, având în vedere numărul ridicat al proiectelor de implementat, acestea pot fi finalizate până la finalul anului 2026.

Într-o fază ulterioară, acest plan de acțiuni și, implicit, și calendarul său pot fi completate cu o serie de măsuri de monitorizare și evaluare, ce pot extinde pe o perioadă de până la 3 ani după finalizarea perioadei de implementare

8. Concluzii

Acest raport oferă o serie de măsuri concrete, finanțabile din fondurile publice disponibile pentru perioada 2021-2027, realist de atins în acest interval și oportune în contextul nevoii și priorității naționale de dezvoltare a rețelei de comunicații electronice în bandă largă în România. Ele reprezintă un ansamblu minimal de intervenții publice ce pot răspunde tendințelor europene și impulsului de transformare digitală a economiei și relațiilor sociale:

1. Actualizarea cadrului legal pentru simplificarea investițiilor publice și private, măsură în cadrul cărei MCID are rol de orchestrator;
2. Întărirea capacității actorilor locali și județeni de a aviza proiecte private de dezvoltare a infrastructurii de broadband sau de a implementa propriile proiecte de investiții în acest sector;
3. Sprijinirea dezvoltării sectorului privat, de operatori de infrastructuri și furnizori de servicii specifice comunicațiilor electronice;
4. Creșterea competențelor digitale și tehnice a populației defavorizate și dezvoltarea pieței de potențiali consumatori ai serviciilor de acces la internet prin broadband, respectiv a ofertei de forță de muncă necesară pe această piață.

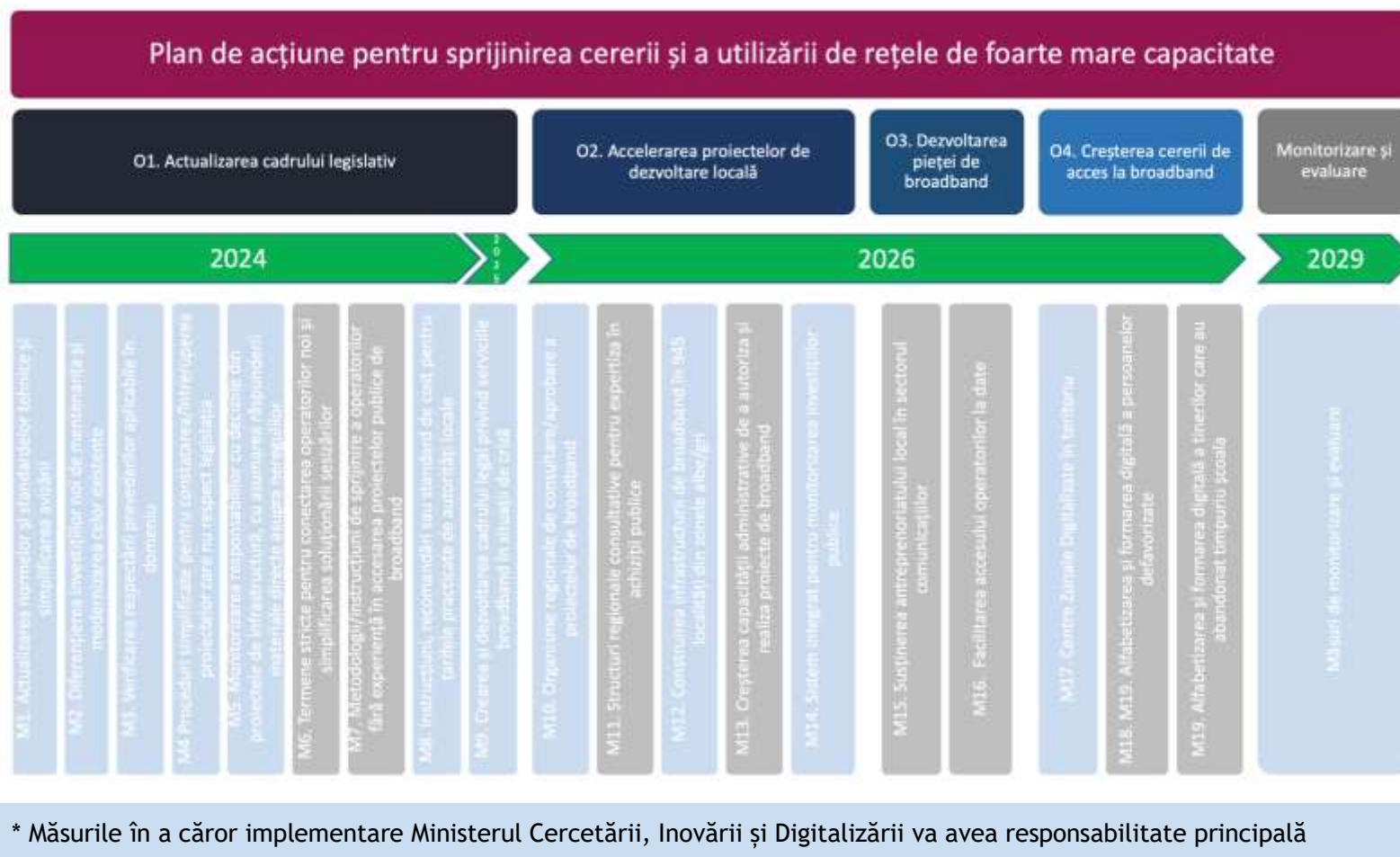
Având în vedere întârzierile cauzate de factori obiectivi care au făcut posibilă adoptarea planului de acțiune broadband și a politicii publice aferente în anul 2023, termenele pentru implementarea măsurilor a aferente celor patru tipuri de intervenții pe piață au ca orizont de timp următorii trei ani, respectiv anul 2026. Față de acestea, există posibilitatea prelungii perioadei de acțiune a planului de măsuri prin acțiuni de monitorizare și evaluare a intervențiilor pe o perioadă de încă trei ani după finalizarea intervențiilor.

În figura de mai jos (fig. 1), redăm schematic, în format grafic, planul de acțiuni propus, termenele-limită precum și măsurile în a căror implementare Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării va avea responsabilitate principală.

Figura 1. Planul de acțiune pentru sprijinirea cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Anexa 1. Planul de acțiune pentru sprijinirea cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora

Obiectiv	Măsură	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
1. Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband	Măsura 1 1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Transporturilor și Infrastructurii; Ministerul Finanțelor; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Afacerilor Externe; Ministerul Apărării Naționale; Ministerul Economiei; Ministerul Energiei; Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;	2024

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma finanțare de	Responsabil	Calendar orientativ
				Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; Ministerul Muncii și Solidarității Sociale; Ministerul Sănătății; Ministerul Educației; Ministerul Antreprenoriatului și Turismului; Ministerul Culturii; Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații; Asociațiile reprezentative ale	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
					operatorilor de telecomunicații	
	Măsura 2 1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2024
	Măsura 3 1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Afacerilor Interne - Instituțiile Prefecților	2024

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsură	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
	<p>Măsura 4</p> <p>1.4. Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții</p>	Bugetul de stat	-		<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne - Instituțiile Prefecților</p>	2024
	<p>Măsura 5</p> <p>1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a</p>	Bugetul de stat	-		<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Curtea de Conturi a României</p>	2024

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
	acestora asupra neregulilor constatate					
	Măsura 6 1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2024
	Măsura 7 1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agenția Națională pentru Achiziții Publice	2024

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	Măsura 8 1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale	Bugetul de stat	Schemă de subvenționare a tarifelor către autoritățile locale, diferențiată pe criterii socio-economice	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agenția Națională pentru Achiziții Publice	2024
	Măsura 9 1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență	2025
2. Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband	Măsura 10 2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agențiile pentru Dezvoltare Regională;	2025

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsură	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
proiectele de dezvoltare locală	a infrastructurii broadband				Consiliile pentru Dezvoltare Regională	
	Măsura 11 2.2. Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice	Bugetul de stat	-		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agenția Națională pentru Achiziții Publice	2025
	Măsura 12 2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei	Planul Național de Redresare și Reziliență	Granturi		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2026

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsură	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
	rețele de 4.000 km de fibra optică					
	Măsura 13 2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2026
	Măsura 14 2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare Instrumente Financiare	Grant		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2026

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
3. Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața broadband din România	Măsura 15 3.1. Stimularea și promovarea antreprenorialului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice	Programul Operațional Educație și Ocupare Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare Instrumente Financiare	Grant (înființarea noilor operatori) Instrumente financiare (sprijinirea micilor furnizori de servicii de telecomunicații în dezvoltarea pachetelor de servicii și accesul la noi piețe)	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Antreprenoriatului și Turismului	2026
	Măsura 16 3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații	2025

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsurile	Sursa de finanțare	Forma finanțare	de	Responsabil	Calendar orientativ
4. Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural	Măsura 17 4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Consiliile Județene	2026
	Măsura 18 4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Educației;	2026
	Măsura 19 4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea tinerilor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant		Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Educației;	2026